

Avdelningen för utveckling av samhällsskydd
Verksamheten för cybersäkerhet och skydd
av samhällsviktig verksamhet
Christoffer Karsberg
010-240 40 38
christoffer.karsberg@msb.se

REMISSVAR

Datum
2017-03-14
Ert datum
2016-12-27

Diariernr
2016-7465
Er referens
Ku2016/02492/MF

Regeringskansliet
Kulturdepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar avseende slutbetänkandet SOU 2016:80 En gränsöverskridande mediepolitik

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) ställer sig positiv till att ett nytt mediestöd har utretts och delar utredningens bedömning att det finns ett stort behov av att möta medieutvecklingen och den förändrade medieanvändningens demokratiska utmaningar.

En grundläggande anledning till att behovet av en ny mediepolitik uppkommit är de förändringar av medielandskapet som utmanar viktiga delar av den svenska demokratin. En väl fungerande mediepolitik är centralt för att uppnå målen för Sveriges säkerhet.

Med anledning av dessa förändringar anser MSB att ett framtida mediestöd bör syfta till att öka de allmänna nyhetsmediernas förmåga att identifiera, förstå och motverka påverkanskampanjer i större omfattning än vad utredningen ger uttryck för. MSB föreslår därför att utredningens förslag till mediestödsförordning kompletteras genom att lägga till produktionsstöd för journalistisk verksamhet i glesbygd och socioekonomiskt utsatta områden som är svagt bevakade, samt lägga till innovations- och utvecklingsstöd för ökad beredskap mot påverkanskampanjer och för att öka medie- och informationskunnighet.

De förändringar av medielandskapet som utredningen identifierat, leder enligt MSB till att ett framtida mediestöd även bör innehålla krav på ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete hos medieföretagen i syfte att motverka incidenter som kan drabba företagets förmåga att bedriva sin verksamhet. MSB föreslår att sådana krav läggs till i förslaget till mediestödsförordning.

MSB redovisar ett antal synpunkter att överväga i den fortsatta beredningen av Medieutredningens slutbetänkande.

Synpunkter

Avsnitt 7.3.5 Om svagt bevakade områden

MSB stödjer utredningens förslag om att införa ett särskilt produktionsstöd för journalistisk verksamhet i kommuner som är svagt bevakade eller obevakade (s.k. medieskugga). Det kan bidra till att motverka framväxten av misstro mot medier, stärka det lokala demokratiska ansvarsutkrävandet hos allmänheten gentemot beslutsfattare och vara ett viktigt led i arbetet mot aktörsdrivna påverkanskampanjer.

Förslaget bör dock kompletteras med en ytterligare breddning av förutsättningarna för särskilt produktionsstöd för svagt bevakade områden för att även möjliggöra stöd till journalistisk verksamhet i glesbygd och socioekonomiskt utsatta områden, som är obevakade av traditionella medier. En sådan breddning skulle, utifrån MSB:s synsätt, leda till att bevakningen stärks i glesbygd och utanförskapsområden och bidra till samhällets förmåga att identifiera och möta extremistiska påverkanskampanjer. MSB ser därutöver att Mediestödsnämnden som del i sitt övervägande av produktionsstöd bör ta hänsyn till hur medieskugga över vissa områden och samhällsgrupper påverkar samhällets funktionalitet och förmåga att nå ut med samhällsinformation under en samhällskris. Här bör tas särskild hänsyn till hur viktig information kan nå individer när få betrodda och etablerade mediekanaler, såsom traditionella medier, finns på plats.

Avsnitt 8.2 Förstärkt beredskap mot påverkanskampanjer

Utredningen analyserar riskerna med påverkanskampanjer och rekommenderar att det tillsätts en nationell samordnare för påverkanskampanjer. MSB anser att ett sådant samordningsansvar redan ingår i myndighetens ansvarsområde. MSB utvecklar för närvarande sin verksamhet inom området enligt särskilt uppdrag i regleringsbrevet. Myndigheten har till uppgift att genom kunskapspridning, och stöd till samverkan bidra till bevakningsansvariga myndigheters och övriga berörda aktörers beredskap mot påverkanskampanjer.

I syfte att stärka arbetet med beredskap mot påverkanskampanjer ytterligare, föreslår MSB även att utredningens förslag till mediestödsförordning kompletteras med att lägga till beredskap mot påverkanskampanjer som ett område för innovations- och utvecklingsstöd.

Avsnitt 8.4 Ökat fokus på medie- och informationskunnighet

Regeringen skriver i den nationella säkerhetsstrategin att invånarnas förmåga att inhämta kunskap och bedöma information är betydelsefullt för Sveriges möjlighet att klara större och mindre påfrestningar. Medieutredningen understryker i avsnittet behovet av en satsning för att stärka medborgarnas förmåga att finna, analysera, kritiskt värdera och själv skapa information i olika medier och kontexter. Utredningen menar att en sådan satsning kan samordnas med

svenska publicister som i sin tur har en lång och gedigen kompetens av medie- och informationskunnighet. MSB stödjer denna bedömning och vill framhålla vikten av ett aktivt engagemang från de allmänna medieföretagen för att Sverige ska kunna lyckas med målsättningen att öka invånarnas medie- och informationskunnighet. Ett sådant aktivt engagemang är en viktig komponent i samhällets motståndskraft mot påverkanskampanjer. MSB föreslår därför att utredningens förslag till mediestödsförordning kompletteras genom att lägga till medie- och informationskunnighet som ett område för innovations- och utvecklingsstöd.

MSB föreslår dessutom att utredningens förslag till mediestödsförordning kompletteras genom att lägga till ett område för innovations- och utvecklingsstöd där medel kan sökas för att stärka förmågan hos medieföretagen till källkritik, journalistiska metoder och övriga kritiska förhållningssätt, exempelvis genom utbildningar för verksamma inom branschen.

Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete

Enligt medieutredningen är syftet med mediestödet i den föreslagna mediestödslagen och förordningen bl.a. att stärka demokratin i Sverige genom att, via allmänna nyhetsmedier, främja allmänhetens tillgång till oberoende nyhetsförmedling. Medieföretagens ökande användning av elektronisk kommunikation i sin verksamhet och deras närvaro på internet som nyhetsförmedlare innebär att de exponeras för cyberrelaterade hot och därför måste arbeta systematiskt och riskbaserat för att motverka dessa hot. Exempel på incidenter som kan påverka mediernas kärnverksamhet är olika typer av cyberangrepp och incidenter orsakade av naturhändelser, handhavandefel eller systemfel.

Informationssäkerhet handlar i grunden om att säkerställa att information är tillgänglig, att den är riktig och inte förvanskad, samt att den skyddas mot obehörig åtkomst. Dessutom betraktas även spårbarhet i många fall som ett central krav, t.ex. i samband med inträngsrelaterade incidenter.

Som utredningen nämner i avsnitt 3.6.5, drabbades några av de större medieföretagen förra året av en överbelastningsattack, som slog ut deras nyhetskanaler på nätet. Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete hade med stor sannolikhet kunnat begränsa konsekvenserna av denna incident.

Utredningen diskuterar införandet av dataskyddsförordningen och de krav som väntar medieföretagen. Genom ett systematiskt informationssäkerhetsarbete skapas goda förutsättningar för att uppfylla dataskyddsförordningens krav.

Medieföretagen har ansvar för sin informationssäkerhet, som måste genomsyra och bli en naturlig del i företagets verksamhet, från ledningen och ut i organisationen. Det kan handla om att identifiera vad som måste fungera, genomföra riskanalyser och vidta säkerhetsåtgärder inklusive kontinuitetsplanering. MSB stödjer samhällets aktörer med metodstöd för att arbeta systematiskt med informationssäkerhet.

MSB anser att utredningen bör lyfta fram vikten av ett systematiskt informationssäkerhetsarbete i medieföretagens verksamhet. Utredningen presenterar ett antal villkor för att erhålla mediestöd. MSB föreslår att förslaget till mediestödsförordning kompletteras med krav på ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete för att erhålla mediestöd.

Avsnitt 8.7 700 MHz-bandet

I februari 2014 fattades beslut om att frigöra frekvensbandet 694–790 MHz, det så kallade 700 MHz-bandet. Regeringen har därefter, den 31 oktober 2016, fattat beslut om att förlänga befintligt sändningstillstånd till och med mars 2018.

MSB fick samma dag i uppdrag av regeringen att förbereda för hur en framtida kommunikations-lösning för aktörer inom allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar ska kunna utvecklas.¹ MSB har i tidigare redovisningar till regeringen framfört behovet av att delar av det så kallade 700 MHz-bandet tilldelas för en framtida kommunikationslösning.² MSB har i samma redovisning redovisat att den kommunikationslösning som MSB förordar kommer att bidra till möjlighet för operatörer att bygga ut där det idag inte förväntas bygga ut, för att på det sättet öka deras täckning även på andra frekvensband än 700 MHz-bandet. MSB anser att när samhällsviktiga aktörer ges förutsättning att kommunicera säkert över hela landets yta så ökar samhällets säkerhet och demokratiska och samhällsekonomiska värden stärks.

I detta ärende har överdirektören Nils Svartz beslutat. Tf. enhetschefen Christoffer Karsberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också biträdande avdelningschefen Camilla Asp och verksamhetschefen Richard Oehme deltagit.

Nils Svartz

Christoffer Karsberg

---

¹ Ju2016/07782/SSK

² MSB dnr 2016-7213